

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

18.2.2014

B7-0185/2014

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 87a. cikkének (3) bekezdése alapján

a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a „mesterséges nanoanyag” fogalommeghatározása tekintetében történő módosításáról szóló 2013. december 12-i, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletről (C(2013)08887 - 2013/2997(DEA))

Matthias Groote

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a „mesterséges nanoanyag” fogalommeghatározása tekintetében történő módosításáról szóló 2013. december 12-i, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletről (C(2013)08887 - 2013/2997(DEA))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a „mesterséges nanoanyag” fogalommeghatározása tekintetében történő módosításáról szóló 2013. december 12-i, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre¹,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkére,
- tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen 2. cikkének (2t) bekezdésére, valamint 18. cikkének (3) és (5) bekezdésére,
- tekintettel az új élelmiszerekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatra³,
- tekintettel az élelmiszer-adalékanyagokról szóló, 2008. december 16-i 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel az 1333/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletének az élelmiszer-adalékok uniós jegyzékének létrehozásával történő módosításáról szóló, 2011. november 11-i 1129/2011/EU bizottsági rendelet⁵, illetve az élelmiszer-adalékanyagokról szóló 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet III. mellékletének az élelmiszer-adalékokban, élelmiszerenzimekben, élelmiszer-aromákban és tápanyagokban való használatra jóváhagyott élelmiszer-adalékok uniós jegyzékének létrehozásával történő módosításáról szóló, 2011. november 11-i 1130/2011/EU bizottsági rendelet⁶ által létrehozott uniós jegyzékekre,
- tekintettel az élelmiszer-adalékanyagokról szóló 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint jóváhagyott élelmiszer-adalékanyagok újraértékelésére kidolgozott program létrehozásáról szóló, 2010. március 25-i 257/2010/EU bizottsági rendeletre⁷,

¹ C(2013)08887

² HL L 304., 2011.11.22., 18. o.

³ COM(2013) 0894.

⁴ HL L 354., 2008.12.31., 16. o.

⁵ HL L 295., 2011.11.12., 1. o.

⁶ HL L 295., 2011.11.12., 178. o.

⁷ HL L 80., 2010.3.26., 19. o.

- tekintettel a nanoanyag fogalmának meghatározásáról szóló, 2011. október 18-i 2011/696/EU bizottsági ajánlásra¹,
 - tekintettel az új és újonnan azonosított egészségügyi kockázatok tudományos bizottságának (SCENIHR) a „nanoanyag” fogalom meghatározásának tudományos alapjával kapcsolatos, 2010. december 8-i véleményére²,
 - tekintettel az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA) igazgatótanácsa 32., 2013. december 27-i ülésének előzetes következtetéseire³,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 87a. cikkének (3) bekezdésére,
- A. mivel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU rendelet („FÉT”) 18. cikkének (3) bekezdése értelmében a fogyasztók tájékoztatásának biztosítása érdekében a mesterséges nanoanyag formájában jelen lévő valamennyi élelmiszer-összetevőt egyértelműen fel kell tüntetni az élelmiszer-összetevők között; mivel ennek megfelelően a FÉT meghatározza a „mesterséges nanoanyagok” fogalmát;
- B. mivel a FÉT 18. cikkének (5) bekezdése arra hatalmazza fel a Bizottságot, hogy az ugyanazon rendeletben meghatározott célok elérése érdekében a „mesterséges nanoanyagok” fogalmának ugyanazon rendelet szerinti meghatározását felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján hozzáigazítsa a műszaki és tudományos eredményekhez vagy a nemzetközileg elfogadott fogalom meghatározásokhoz;
- C. mivel a 2011/696/EU bizottsági ajánlás a nanoanyagokra vonatkozó általános fogalom meghatározást tartalmaz;
- D. mivel az 1129/2011/EU és az 1130/2011/EU bizottsági rendeletek átfogó uniós jegyzékeket hoztak létre, amelyek meghatározzák azokat az élelmiszer-adalékanyagokat, amelyek használata az 1333/2008/EK rendelet hatálybalépése előtt az abban foglalt rendelkezéseknek való megfelelés ellenőrzése után megengedett volt;
- E. mivel a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet az uniós jegyzékben foglalt valamennyi élelmiszer-adalékot kizárja a „mesterséges nanoanyag” fogalmának új meghatározásából, és ehelyett arra tesz javaslatot, hogy az ezen adalékokra vonatkozó, a nanoanyagokkal kapcsolatos címkézési előírások szükségességével a 257/2010/EU bizottsági rendelettel összhangban az újraértékelési program keretében foglalkozzanak, szükség esetén az 1333/2008/EK rendelet II. melléklete szerinti használati feltételek, illetve ezen élelmiszer-adalékok 231/2012/EU bizottsági rendelet⁴ szerinti specifikációjának módosítása révén;

¹ HL L 275., 2011.10.20., 38. o.

² http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_032.pdf.

³ http://echa.europa.eu/documents/10162/13608/preliminary_conclusions_mb32_en.pdf

⁴ A Bizottság 2012. március 9-i 231/2012/EU rendelete az 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet II. és III. mellékletében felsorolt élelmiszer-adalékok specifikációjának meghatározásáról (HL L 83., 2012.3.22., 1. o.).

- F. mivel jelenleg az élelmiszerekben éppen az élelmiszer-adalékok lehetnek jelen nanoanyagok formájában;
- G. mivel ez az általános mentesség valamennyi mesterséges nanoanyagok minősülő élelmiszer-adalék címkézési előírásait megsemmisíti; mivel ez megfosztja a jogot a hatékony érvényesülés lehetőségétől, és ellentétes az irányelv azon alapvető céljával, hogy a fogyasztók egészségének és érdekeinek magas szintű védelmére törekedjen azáltal, hogy a végső fogyasztók számára alapot biztosít a tájékozott választáshoz;
- H. mivel a Bizottság ezt a valamennyi meglévő élelmiszer-adalékra vonatkozó általános mentességet azzal indokolja, hogy „ezen élelmiszer-adalékanyagok és a zárójelben szereplő »nano« szó együttes feltüntetése az összetevők felsorolásában összezavarhatja a fogyasztót, mivel azt sugallhatja, hogy az adott adalékanyag új, miközben a valóságban már évtizedek óta használatos ilyen formában az élelmiszerekben”;
- I. mivel ez az indokolás hibás és irreleváns, hiszen a FÉT rendelet nem tesz különbséget a meglévő és az új nanoanyagok között, hanem kifejezetten azt írja elő, hogy a címkén a mesterséges nanoanyag formájában jelen lévő valamennyi összetevőt fel kell tüntetni;
- J. mivel a Bizottság arra irányuló kifejezett szándéka, hogy az élelmiszer-adalékokhoz kapcsolódó, a nanoanyagokra vonatkozó egyedi címkézési előírások szükségességét az újraértékelési program keretében vizsgálja meg, nem helyénvaló, mivel a biztonsági kérdéseket összekeveri a fogyasztók tájékoztatását célzó általános címkézési előírásokkal; mivel ez azt is sejteti, hogy a Bizottság megkérdőjelezi magának a nanoanyagokra vonatkozó egyedi címkézésnek a szükségességét, ami sérti a FÉT rendelet 18. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket; mivel valamely élelmiszer-adalék vagy nanoanyag minősül vagy nem, márpedig e címkézési előírásokat valamennyi nanoanyag minősülő, engedélyezett élelmiszer-adalék esetében végre kell hajtani a felhasználástól vagy egyéb specifikációtól függetlenül;
- K. mivel ezenfelül elfogadhatatlan egy olyan, ide nem kapcsolódó újraértékelési programra hivatkozni, amely már akkor is létezett, amikor a jogalkotó a kifejezett címkézési előírások FÉT rendeletbe való bevezetéséről határozott, arra téve kísérletet, hogy e címkézési előírásokat három évvel később hatályon kívül helyezze;
- L. mivel a Bizottság a 2011/696/EU bizottsági ajánlásban foglalt egységes meghatározást javasolja alkalmazni, 50%-os küszöbérték mellett, amelyet általános felülvizsgálatnak vetne alá, ám e felülvizsgálatra nézve nem jelöl meg határidőt;
- M. mivel e bizottsági ajánlás szerint konkrét esetekben, továbbá akkor, ha azt környezetvédelmi, egészségügyi, biztonsági vagy versenyképességi szempontok indokolják, a darabszám szerinti méreteloszláshoz tartozó 50%-os küszöbérték helyett 1%-nál nagyobb, de 50%-nál kisebb küszöbérték alkalmazható;
- N. mivel a SCENIHR véleménye szerint a nanoanyagok azonosítására a statisztikai megközelítésen alapuló 0,15%-os küszöbértéket lehetne alkalmazni;
- O. mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság a tudományos bizottságával és az élelmiszerekben és takarmányokban jelen lévő nanoanyagokkal foglalkozó hálózatával

való konzultációt követően 2012. október 3-án arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy „a biztonsággal kapcsolatos jelenlegi bizonytalanságokra való tekintettel az ajánlásban jelenleg javasolt (50%-os) helyett az élelmiszerekkel kapcsolatos alkalmazások esetében a nanorészecskék számára vonatkozóan alacsonyabb, pl. 10%-os küszöbértéket lenne indokolt fontolóra venni”;

- P. mivel az ECHA igazgatótanácsa 32. ülésének előzetes következtetései értelmében „az igazgatótanács és az Európai Vegyianyag-ügynökség ügyvezető igazgatója egyaránt úgy vélte, hogy a nanoanyagokra vonatkozóan jelenleg rendelkezésre álló információk nem elégségesek a lehetséges hatásaik pontos megítéléséhez; az emberi egészség és a környezet védelmére irányuló cél tiszteletben tartása érdekében e helyzetet javítani kell”;
- Q. mivel a Német Szövetségi Kockázatbecslő Intézet (BfR) által a nanoanyagokkal kapcsolatos közvéleményről 2008-ban végzett reprezentatív felmérés szerint a nanoanyagok elfogadottsága az élelmiszerek esetében a legkisebb¹;
- R. mivel az új élelmiszerekről szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat értelmében a „mesterséges nanoanyagok” FÉT-ben foglalt meghatározása az új élelmiszerekre is vonatkozna;
- S. mivel a SCENIHR, az EFSA és az ECHA véleménye, illetve a BfR által készített tanulmány alapján a nanoanyagok élelmiszerekben való alkalmazásának biztonságával kapcsolatban aggályok merülhetnek fel;
- T. mivel a Bizottság által javasolt 50%-os küszöbérték ezért ellentétes az irányelv azon alapvető céljával, hogy a fogyasztók egészségének és érdekeinek magas szintű védelmére törekedjen; mivel az EFSA által ajánlott, később felülvizsgálandó 10%-os küszöbérték helyénvalóbbnak tűnik;
- 1. kifogást emel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a „mesterséges nanoanyag” fogalm meghatározása tekintetében történő módosításáról szóló 2013. december 12-i, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel szemben;
- 2. úgy véli, hogy a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet nem egyeztethető össze az alap-jogiaktus céljával és tartalmával, és hogy túllépi az alap-jogiaktus által a Bizottságra ruházott hatáskört;
- 3. felkéri a Bizottságot, hogy nyújtson be új, felhatalmazáson alapuló jogi aktust, amely figyelembe veszi a Parlament álláspontját;
- 4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, és tájékoztassa arról, hogy a felhatalmazáson alapuló rendelet nem léphet hatályba;
- 5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

¹ http://www.bfr.bund.de/cm/349/public_perceptions_about_nanotechnology.pdf